

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Příprava na vyučování oboru Člověk a jeho svět s cíli v oblasti OSV,
MV**

<p>Název učební jednotky (téma)</p>	<p>Profil na internetu</p>
<p>Stručná anotace učební jednotky</p>	<p>Všichni žáci si vytvoří svůj papírový profil takový, jaký by ho chtěli mít na internetu. Na základě prožitku pak dojdou k závěru, že ne všechny informace je dobré dávat k veřejnému nahlédnutí.</p> <p>Žák si ujasní, zda by profil na internetu chtěl mít, jaké k tomu má důvody a jak mu má profil sloužit.</p> <p>Pracují většinou samostatně.</p>
<p>Nutné předpoklady</p> <p>(Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).</p>	<p><i>Pomůcky:</i> balicí papíry, psací potřeby, fixy, svoje vytištěné fotografie, počítač připojený k internetu</p>
<p>Časový rozsah učební jednotky</p>	<p>90 minut</p>
<p>Věk žáků (ročník)</p>	<p>5. ročník</p>

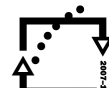
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano		Ano				
Vyučovací obor(y)	Člověk a jeho svět						
Dlouhodobé cíle <small>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</small>	<ul style="list-style-type: none"> Žáci se chovají v prostředí internetu tak, aby neohrožovali sami sebe ani nikoho jiného zveřejňováním soukromých informací. <p><i>Produkce (dle MOVů MV):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák si při vytváření vlastních mediálních sdělení a při volbě tématu a záměru ujasňuje jejich vztah k vlastnímu životu. Rozlišuje, kdy podává sdělení věcné, a kdy fikční. 						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák se chová v různých životních situacích tak, aby chránil své soukromí. Žák v reflexi pojmenuje svůj prožitek, vyvodí z prožitku možné následky zveřejnění nevhodných informací, zformuluje je a mluví o tom se spolužáky. Žák uvede, které konkrétní informace je podle něj bezpečné/nebezpečné zveřejňovat na internetu a proč. <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák rozpozná v konkrétním sdělení základní typické výrazové prostředky, jichž médium používá, a promýšlí, co ve sdělení znamenají. Ukáže, jak se na sdělení jedné 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>informace podílí vícero rozdílných nástrojů (titulky, fota, webové nebo bibliografické odkazy, „více najdete...“, chaty k článku atd.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák stanoví a vysloví při tvorbě mediálního sdělení svou pozici a svůj záměr – co jím sleduje pro druhé i pro sebe sama, rozlišuje věcné informování, přesvědčování a pobavení. • Žák vytvoří bezpečný profil na internetu a popíše, co si při jeho tvoření rozmyslet, čeho se vyvarovat. • Žák opraví svůj pracovní papírový profil tak, aby byl bezpečný. • Žák navrhne pravidla pro bezpečnou komunikaci na internetu.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<p><i>Zpětná vazba učitele k výstupům práce žáků:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opravený papírový profil každého žáka, žáci vysvětlí, co a proč opravili. • Formulace 1–3 doporučení (pravidel), jak zůstat bezpečně online. <p><i>Sebehodnocení:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žáci popisují, co si z lekce odnášejí.
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Vstup do hodiny – vybavení vlastních zkušeností žáků (15 min)</p> <p>Učitel napíše na tabuli (flip) otázku: „Co je to profil?“</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Žáci metodou brainstormingu dopisují vše, co je napadlo.

Předpokládáme, že se ve výčtu objevil i profil na internetu, zeptáme se, kdo z žáků má svůj profil a kde.

Nějaký profil si přímo na internetu vyhledáme a ukážeme, nekomentujeme.

2. Vstupní aktivita žáků (30 min)

Rozdáme každému žákovi velký balicí papír, který si přeloží na polovinu a v místě překladu si vystřihne otvor na hlavu tak, aby si mohl později papír na sebe obléci jako vestu. Pokud je balicí papír malý, nepřehýbáme ho v polovině, ale ve třetině. Větší část použijeme jako přední díl k tvorbě profilu.

Na přední díl papíru (nyní již profilu na internetu) každý žák napíše a nalepí všechny údaje, které chce na svém profilu mít. Má za úkol vytvořit svůj profil co nejatraktivnější.

Žáci se oblečou do svých profilů a vydají se s nimi do terénu. Je vhodné se předem domluvit na návštěvě nějaké jiné nižší třídy, kuchyně, p. ředitele, abychom co nejvíce eliminovali nevhodné reakce.

3. Reflexe zážitku (15 min)

Po návratu do třídy diskutujeme o tom, jak se jednotliví žáci cítili.

Smyslem otázek je nechat žáky popsat co prožívali (emoce) při tom, když si ostatní pročítali jejich profily.

Můžeme zde použít například otázky:

- Co jste prožívali, když ostatní pročítali informace vašeho profilu?
- Jak jste se během aktivity cítili?
- Ukažme si počtem zdvižených prstů, jak komu byla aktivita příjemná. Zaťatá pěst znamená velmi nepříjemná, pět prstů znamená velmi příjemná. Počet prstů funguje jako procenta. Čím blíže k pěti, tím byla aktivita příjemnější.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Většinou padají odpovědi typu:

„Bylo to trapný.“

„Kdybych věděl, že s tím někam polezu, tak bych tam byl tohle nedal.“

„Styděla jsem se.“...

Následuje diskuse ve dvojicích o podobnosti pocitů při zveřejnění profilů na internetu.

Otázka: *Jsou si v něčem podobné papírový profil se skutečným profilem?*

Žáci ve většině dojdou k poznání, že co není vhodné v reálném světě, nebude vhodné ani ve světě virtuálním. Žáci si pomohou určit (zakroužkováním v profilu), co by mělo zůstat na internetovém profilu veřejně, začtverečkovat to, co by bylo jen pro pozvané kamarády, a co vůbec ne, to přeškrtnout.

4. Zobecnění – vyvození závěrů (15 min)

Následuje práce nejprve ve dvojicích, pak čtveřicích a nakonec v osmicích. Žáci mají vypracovat konkrétní doporučení pro zveřejňování informací na internetu.

- jméno
- jméno a příjmení
- oblíbené jídlo
- fotografie obličeje
- fotografie celé postavy
- fotografie kamarádů
- jméno domácího mazlíčka
- adresa bydliště
- adresa školy
- jména rodičů a sourozenců
- telefonní číslo
- emailová adresa
- datum narození
- věk rodičů a sourozenců
- kontaktní údaje VoIP (např. Skype) nebo IM (např. ICQ),
- rodné číslo
- údaje o tom kdy a kam jede naše rodina na dovolenou

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Údaje je potom možné dělit do kategorií:

- **Údaje, které umožňují najít člověka v reálném světě:**
(nebezpečí obtěžování, zastrašování, vydírání, vykradení)
 - jméno, jméno a příjmení, jména rodičů a sourozenců
 - fotografie obličeje, celé postavy, kamarádů
 - adresa bydliště, školy
 - údaje o tom kdy a kam jede naše rodina na dovolenou

- **Údaje, které umožňují vytvořit komunikační kanál:**
(nebezpečí obtěžování, zastrašování, vydírání)
 - telefonní číslo
 - emailová adresa
 - kontaktní údaje VoIP, IM

- **Údaje, které usnadňují přístup k účtu oběti:**
(nebezpečí krádeže)
 - rodné číslo
 - datum narození

Nakonec vznikne 1–3 doporučení, jak zůstat bezpečně online.

Žáci si ve dvojici zkusí navrhnout, k čemu a kým by mohla být zneužita některá z důvěrných osobních informací. Učitel před tím modeluje, jak o informaci a jejím zneužití sám přemýšlí, např. o adrese, o datu odjezdu na prázdniny.

Na tabuli zapíšeme soupis typů informací chráněných jen pro sebe,

Učitel pokládá otázky typu:

- *Jaké informace jsou přijatelné?*
- *Proč je důležité udržet osobní informace v bezpečí?*
- *Hrozí nám něco zveřejněním osobních informací?*

Žáci dojdou k závěru, že je nutné dávat jen ty informace, které jsou obecné, známé.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>5. Nová aktivity poučená ze zkušenosti (15 min)</p> <p>Poslední činností je revize papírového profilu. Žáci si samostatně nebo ve skupinkách projdou znovu informace, které napsali, a diskutují o jejich vhodnosti, či nevhodnosti na skutečném profilu. Profil pak podle nabytých zkušeností opraví.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>http://www.minimalizacesikany.cz</p> <p>KREJČÍ, Veronika, KOPECKÝ, Kamil. <i>Nebezpečí elektronické komunikace</i>. Olomouc, 2010.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Dagmar Mikulášková ZŠ a MŠ Dobronín, příspěvková organizace Polenská 162/4, 588 12 Dobronín</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Dobré bylo, že žáci opravdu do papírových profilů napsali soukromé věci, od kterých se bylo možné odpíchnout v uvědomování.</p> <p>Překvapilo mě, kolik žáků 5. ročníku má již svůj profil na internetu vytvořený a jak sami říkali, žádné riziko je nenapadlo.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>—</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Seznámila bych se záměrem lekce podrobně vyučujícího spolupracující třídy a domluvila bych s ním přímo nějaké reakce na informace z papírového profilu.</p> <p>Bylo by možné hodinu obohatit o čtenářství – mohli bychom naše vyvozená pravidla porovnat s desaterem bezpečného pobytu v síti. Žáci by dokonce mohli taková desatera sami vyhledat na internetu.</p> <p>Napadlo mě učební jednotku provázat s UJ „<i>Umíš bezpečně používat internet a mobilní telefon</i>“.</p> <p>Na UJ by mohla v 6. ročníku navázat UJ jako řetízek přidat jiná hodina v cílové třídě? Např. příští rok by titíž žáci pracovali na obdobném tématu „profilů“, ale nikoli na jeho produkci, nýbrž na jeho recepci. Učili by se jak profily číst, co je možné se o osobě na profilu dozvědět a co si o tom můžeme myslet. Jak se o sebe prezentaci druhé osoby bavit, jak ji hodnotit. Takto „proškolení“ šestáci by poučeně, například jako weboví a mediální poradci, podávali konzultaci mladším spolužákům v novém 5. ročníku.</p>

